

លោកស៊ែនទុនអន្តោតិត្យប្រចាំឆ្នាំ
និងអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន

ព័ត៌មានជាបន្ទូននៃការបង់បញ្ចូន

លំណែនដំឡើងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៣-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ស.ដ

ភាគីដាក់កសាង: សហមេដារីរបស់លោក នាន ជា

ដាក់ដ្ឋី: អង្គដំនឹងប្រចាំឆ្នាំសាលាបងបួន

ភាសាណើម: ខ្មែរ

កាលបរិច្ឆេទកសាង: ថ្ងៃទី ០៩ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៤

ចំណាត់ថ្នាក់អាជីវកម្ម

ចំណាត់ថ្នាក់កសាង ឬប្រើប្រាស់ដោយភាគីដាក់កសាង: សាធារណៈ

ចំណាត់ថ្នាក់កសាងដោយអង្គដំនឹងប្រចាំឆ្នាំសាលាបងបួន: សាធារណៈ/Public

ចំណាត់ថ្នាក់ប្រាក់កសាង:

ពិនិត្យដំឡើងនិងការចំណាត់ថ្នាក់បណ្តាញអាសយដ្ឋាន:

ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា:

ហត្ថលេខា:

បណ្តីអាជីវកម្មបន្ថែម និង ក្រុមហ៊ុនអាជីវកម្ម

ជាក់ជាយេ:

ក្រុមហ៊ុនអាជីវកម្ម និង ក្រុមហ៊ុន

សុន អរុណា

Victor KOPPE

ត្រូវ ផលូ

សុន វិសាល

លីន សុវណ្ណា

Doreen CHEN

Joshua ROSENSWEIG

Xiaoyang NIE

Sophie DAWSON

ចំណាត់ថ្នាក់:

សហគមនាកើត ឡើង សំខែន

គីន សំអុន

Arthur VERCKEN

Anta GUISSÉ

សហគមនាកើត នាន ជា

ជា លាង

Nicholas KOUMJIAN

បណ្តីអាជីវកម្ម តំណាត់ថ្នាក់បណ្តីអាជីវកម្ម

ពេជ អង្គ

Marie GUIRAUD

I. ទេសចរ្តឹតផ្សេងៗ

- អនុញ្ញារមានបាន ៣៤ នៃវិធានផ្លូវក្នុងរបស់ អ.វ.ត.ក សហមេធាវីការពារក្តីណែក នូន ជា (“មេធាវីការពារក្តី”) សូមដាក់បណ្តិ៍ងដិតចិត្តដើម្បីដកចោរក្រោម ដែល ពេជ្រ សាលីចេញពីសមាសភាពថែរក្រោមដែលចាត់តាំងឡើងដោយគណៈកម្មាធិការរដ្ឋបាលគុណាការ (“សមាសភាពថែរក្រោមពិសេស”)¹ ដើម្បីសម្រេចលើបណ្តិ៍ងដិតចិត្តរបស់ នូន ជា ប្រធាននឹងថែរក្រោម និល ណុន ថែរក្រោម យ៉ា សុខន ថែរក្រោម Jean-Marc Lavergne និងថែរក្រោម យុវ ឧត្តកា (“បណ្តិ៍ងដិតចិត្តថែរក្រោមអង្គដំនុះសាលាចំប្លែង”)²

II. សារពន្ធស

៩. ប្រភពីតិវិធី

- នៅថ្ងៃទី ០៧ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៩ អង្គដំនុះសាលាចំប្លែងបានចេញសាលក្រោមសំណុំដើរ ០០២/០៩³
- នៅថ្ងៃទី ១១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៩ មេធាវីការពារក្តីបានផ្តល់អង្គដំនុះសាលាចំប្លែងអំពីបំណងរបស់ខ្លួនអំពីបណ្តិ៍ងដិតចិត្តថែរក្រោមអង្គដំនុះសាលាចំប្លែង⁴
- នៅថ្ងៃទី ២៥ ខែ សីហា ឆ្នាំ២០១៩ សហមេធាវីការពារក្តីរបស់ ខៀវ សំដន បានដាក់សំណើ (សំណើរបស់ ខៀវ សំដន) សុំចូរផ្ទាកសំណុំដើរ ០០២/០៩ រហូតទាល់ពេមានសាលដឹកស្ដារលើសំណុំដើរ ០០២/០៩ សិន ឬ និយាយម្យាងឡើតថា សុំប្រើដិតចិត្តថែរក្រោមរបស់អង្គដំនុំ

¹ ឯកសារ E314/4 “សេចក្តីសម្រេចរបស់គណៈកម្មាធិការរដ្ឋបាលគុណាការ ទាក់ទងនឹងការចាត់តាំសមាសភាពថែរក្រោមដើម្បីពិនិត្យ និងវិនិច្ឆ័យលើបណ្តិ៍ងដិតចិត្តប្រធាននឹងថែរក្រោមអង្គដំនុះសាលាចំប្លែង” ថ្ងៃទី ០៨ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៩ ទំព័រ ១។

² ឯកសារ E314/6 “បណ្តិ៍ងដិតចិត្តរបស់ នូន ជា ប្រធាននឹងថែរក្រោម និល ណុន ថែរក្រោម យ៉ា សុខន ថែរក្រោម Jean-Marc Lavergne និង ថែរក្រោម យុវ ឧត្តកា” ថ្ងៃទី១៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ២០១៩។

³ ឯកសារ E313 “សាលក្រោមសំណុំដើរ ០០២/០៩” ថ្ងៃទី ០៧ ខែ សីហា ឆ្នាំ២០១៩។

⁴ ឯកសារ E314.1 “សេចក្តីផ្តល់ដិតចិត្តដិតចិត្ត និងសំណើទាក់ទងនឹងបណ្តិ៍ងដិតចិត្ត” ថ្ងៃទី ១១ ខែ សីហា ឆ្នាំ២០១៩។

ជំនាញអង់គ្លេស⁵

5. នៅថ្ងៃទី ០៨ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៩ គណៈកម្មាធិការរដ្ឋបាលគុណាការបានចាត់តាំងថោរក្រម ផ្លូវ មណី (ប្រធាន) ថោរក្រម Judges Rowan Downing ថោរក្រម Chang-ho Chung ថោរក្រម ហួត វុខី និងថោរក្រម ប៊ែន ពេជ្ជសារី ជាសមាសភាពថោរក្រមដើម្បីសម្រេចលើបណ្តិ៍ដឹកជិត ថោរក្រមអង់គ្លេសជំនាញអង់គ្លេសដែលបានដំឡើង និងសំណើរបស់ ខ្សែរ សំដើន។
6. នៅថ្ងៃទី ២៤ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៩ យោងការពារក្នុងបានដាក់បណ្តិ៍ដឹកជិតថោរក្រមអង់គ្លេសជំនាញអង់គ្លេសដែលបានដំឡើង។

៨. ថោរក្រម ប៊ែន ពេជ្ជសារី

7. ថោរក្រម ប៊ែន ពេជ្ជសារី សម្រេចថែរកំពុងបម្រើការជាថោរក្រមប្រចាំនៃអង់គ្លេសជំនាញអង់គ្លេស ស្ថិតនៅក្រុងពាណិជ្ជកម្មប្រជុំបានដោយក្រសួងយុត្តិធម៌ក្នុងបាន៖ជាអគ្គនាយក នៃអគ្គនាយក នាយកដ្ឋានកិច្ចការអយ្យការ និងប្រព័ន្ធគ្មានៗ⁶ យោងការពារក្នុងបានយកចំណែក ថោរក្រម ប៊ែន ពេជ្ជសារី ត្រូវបានតែងតាំងជាថោរក្រមតាំងពីថ្ងៃទី ២០០៩⁷ ហើយជាបាទាត់ត្រូវបានតែងតាំងជាថោរក្រម សម្រាប់ពេលវេល់ អ.វ.ត.ក នេះក៏ដោយ។

III. ច្បាប់បានដោយ

ក. ភាពដាច់ដាយខ្លួនរវាងអង់គ្លេសនឹងព្រៃតិបត្តិ និងគុណាការ

⁵ ឯកសារ E314/1 “សំណើរបស់លោក ខ្សែរ សំដើន សំពីក្រសួងនិត្យខ្លួនវិញពីភាពចំណាត់ក្នុងការរងចាំសាលក្រោមក្នុងសំណុំជីវិ៍ ០០២/០១ ច្បាប់ជាស្ថាតរ មុននឹងចាប់ផ្តើមការដើម្បីសំណុំរឿង ០០២/០២ និងសំពីក្រសួងនិត្យខ្លួនវិញពីការចាត់តាំងក្រោមប្រើក្រារ ដើម្បីដំឡើង” ថ្ងៃទី ៧ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៩។

⁶ ព្រះរាជក្រឹត្យឈប់ នស/រកត/០៩១៤/០៩៩៣ ថ្ងៃថ្ងៃទី ០៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៩ និងសូមមើលគេហទំនាក់ត់ អរគក “ថោរក្រម ប៊ែន ពេជ្ជសារី (ប្រចាំនៃអង់គ្លេស)” អាជរកបាននៅ <http://www.eccc.gov.kh/en/persons/judge-pen-pichsaly-reserve>។

⁷ គេហទំនាក់ត់ អរគក “ថោរក្រម ប៊ែន ពេជ្ជសារី(ប្រចាំនៃអង់គ្លេស)” អាជរកបាននៅ <http://www.eccc.gov.kh/en/persons/judge-pen-pichsaly-reserve>។

8. នៅក្នុងរដ្ឋមន្ត្រីកម្ពុជា បានចែងថា អង្គការនឹតិប្រតិបត្តិ និងគ្មានការត្រូវតែនៅក្នុងពីភាពទំនើបៗ និង
“គ្មានអង្គការណាមួយអាមេរិកខ្លួនអំណាចគ្មានការអើយបានឡើយ”⁹។

9. ភាពមិនលម្អិត និងធនការជូនរបស់អង្គភ័យក្រោម
ទទួលបានការដំឡើងនៅក្នុងបណ្តិ៍ដីដីតិចចោរក្រោមអង្គដំនុំដែលបានដំបូងហើយថា សិទ្ធិ
ទទួលបានការដំឡើងដែលបានការដំនុំដែលប្រកបដោយយុត្តិធម៌¹⁰ សិទ្ធិនេះគឺជា “សិទ្ធិ
ពេញលេញក្នុងការទទួលបានការដំនុំដែលប្រកបដោយយុត្តិធម៌”¹¹ មាននៅឯថា សិទ្ធិនេះអនុវត្ត “នៅក្រោប់
កាលបែង:ទេស:ទាំងអស់ និងគ្រប់គ្មានការទាំងអស់ មិនថាគ្មានការធ្វើតាម ប្រគល់ការពិសេស
ឡើយ”¹²

10. ចោរក្រោម អ.វ.ត.ក ត្រូវតែ “ឯករាជ្យនៅក្នុងការបំពេញការងាររបស់ខ្លួន” ដើរដៃ ហើយមិនត្រូវ

⁸ រដ្ឋមន្ត្រីកម្ពុជា មាត្រាឌី ៥០ (៥) “អំណាចចំងារចំការដោយពីគ្មាន រវាងអំណាចនឹងពិបញ្ជាតិ អំណាចនឹងពិបតេបតិ និងអំណាចគោរក”។

⁹ រដ្ឋបាលនូវកម្មជា មាត្រាឌី ១៣០៤

¹⁰ UDHR មាត្រា ១០, ICCPR មាត្រា ១៤(១), ECHR មាត្រា ៦(១), ACHR មាត្រា ៥(១), AfCHPR មាត្រា ៣(១)។
ស្ថិកជំនួយដែលបានចាប់ពីរដ្ឋបាល ឯកសារពីរដ្ឋបាល ទល់នឹង Furundžija សាលដីការ សំណុំរឿងលេខ IT-95-17/1-A ថ្ងៃទី ៧ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០០ (“សាលដីការរឿងក្នុង Furundžija កម្រាមណ្ឌល ១៧៧៨ រឿងក្នុងរដ្ឋបាល ទល់នឹង Nahimana និងអ្នកជំនួយដែលបានចាប់ពីរដ្ឋបាល ឯកសារពីរដ្ឋបាល ទល់នឹង Nahimana”) កម្រាមណ្ឌល ២០០៣, ៩៧។

¹¹ ស៊ិរីកុងក្នុង González del Río ទីលំនីដៃ ប្រធានសហគម្រោះ UN HRC, Comm. No. 263/1987, UN Doc. No. CCPR/C/46/D/263/1987 ផ្លូវឱ្យ ឈ្មោះ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩៨៧ កច្ចាសណ្ឌ ៥.៤ (សេចក្តីបណ្តាក់បង្ហើម)។

៨. បណ្តុះដឹកចិត្តនៅក្រម

11. អនុលោមតាមវិធាន ៣៤(២)ដែរិធានដៃក្នុងរបស់ អ.វ.ត.ក (“វិធានដៃក្នុង”) លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ ស្របតាមព័ត៌មាននៃក្រសួង អ.វ.ត.ក មានដំឡើងក្រោមនេះ :

គ. បណ្តុះដឹកចាប់រួមបែសមានិភ័យសមាសភាពជំរុញ

- ## 12. វិធាន ៣៥(៦) ថែងចាំ:

ថ្វីក្រមពេញសិទ្ធិអាចត្រូវដំឡើសរើយថ្វីក្រមប្រចាំដុំអង្គដំនុំជោគ្រែទោះបាន សូម្រាប់ពេករណីបង្ហីដឹងដី

¹³ ច្បាប់គឺការបង្កើត អ.វ.ត.ក មាត្រា ១០៥ី៤ គួរមិនិយោ ដឹងដោយ លក្ខណិកខ័ណ្ឌ ក្នុងរ៉ែម មាត្រា ៤០, លក្ខណិកខ័ណ្ឌ ក្នុងរ៉ែម មាត្រា ៩(១)។

¹⁴ ពីរក្រុងអាជ្ញាធរ ទុលារឹង Nahimana និងអ្នករៀបចំនៅក្នុងសាលាដីកា សំណុំពីរដល់ ICTR-99-52-A ផ្សេងៗ មែន នៅ វិធីការ ឆ្នាំ ២០០៣ កម្រាមក្នុង ១៩៧

¹⁵ សម្រេចន ឧតាបរណ៍វិដីអីកី Volkov ទល់នឹងប្រទសដ្ឋុយនៃក្រស “សាលក្រម” គូលាការ ECtHR បណ្តិ៍ផលខ 21722/11, ថ្ងៃទី ៧ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៣ (“សាលក្រមវិដីអីកី Volkov”) កច្ចាមណ្ឌល ១០៣, វិដីអីកី Findlay ទល់នឹងមករាកនអ៊ីតិស “សាលក្រម” គូលាការ ECtHR បណ្តិ៍ផលខ 22107/93 ថ្ងៃទី ៧ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៩៧ កច្ចាមណ្ឌល ៣៣ (សេចក្តីបញ្ចប់)។

ចិត្តនោះបើណាគេះ។ ប្រសិនបើមានពាក្យបណ្តុះដឹងជិតចិត្តថ្លឹះ ដែលមិនអាចរៀបចំអង្គដំនីជប្បៈ ដើម្បីសរប្រប់
បើពាក្យបណ្តុះដឹងទាំងនោះបានទេ គណៈកម្មាធិការរដ្ឋបាលគុណភាព ត្រូវរដ្ឋសរុបចំក្រមហ៊ូមពីក្នុង
ចំណោមថ្វីក្រមរបស់អង្គដំនីជប្បៈនិសាមព្យ។

IV. ຂໍ້ມືຖຸກະທົວ

ក. បណ្តិ៍អនេះបានដាក់ទាន់ពេល អង្គភាពទទួលយកបាន

១៤. មេធាវីការពារក្តីផ្លូវបណ្តុះដឹងជិត្តសំដកថែរក្រម ដែល ពេជ្យសាលី ពីសមាសភាពថោរក្រមគឺមិន
មែនត្រាន់តែដោយសារត្បាទីបច្ចុប្បន្នរបស់គាត់នៅក្នុងអង្គការនឹងប្រពិបត្តិក្រោក្នុងរដ្ឋកិច្ចាល ដែល
មេធាវីការពារក្តីស្ថិស្ថិមបញ្ញាកំយោងឆ្លាស់ទាក់ទងទៅនឹងការគ្រប់គ្រងលើកិច្ចការរួមឱ្យការរបស់គាត់
នៅក្នុងស្ថាបនីជាតិនេះទេ តែក៏ដោយសារតែការការពារត្បាទីបែបនេះ អាមេរិកាតំលៃឡើងក្នុង
ការពិចារណាលើអំណោះសំណាងដូចគ្នានៅក្នុងបណ្តុះដឹងជិត្តមកលើថោរក្រមអង្គដំនឹងម្រោះសាលា
ដំបូង។ អាស្រែយហេតុនេះបែបឯ មេធាវីការពារក្តីមិនអាចដាក់បណ្តុះដឹងនៅមុនពេលខ្លួនបញ្ចប់
និងបានដាក់ជូនបណ្តុះដឹងជិត្តថោរក្រមអង្គដំនឹងម្រោះសាលាដំបូងនៅថ្ងៃទី ២៨ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ
២០១៩។ អាស្រែយហេតុនេះបែបឯបានជាមេធាវីការពារក្តី ឬតម្លៃដាក់ត្រូវបណ្តុះដឹងជិត្តនេះ ដែល
ក្នុងពេលជាមួយគ្នាមួយកំពុងនៅព្រំបច្ចុប្បន្នសាខាណីក្រុងស្ថាបនីជិត្តនេះ និងផ្លូវបច្ចុប្បន្នក្រោមបែបនេះ

15. ដោយផ្ទើកបើអំណែងខាងបើ មេធាវីការពារក្នុងអំណែងថា ដោយសារតែបញ្ជាក់នៅរដល់
បង្កើតចូរមានបណ្តិ៍ងដិតចិត្តនេះ បានកែតទីនៅ បន្ទាប់ពីសរសារបច្ចុប្បន្នជូន ០០២/០១
នៅ អនុណាមតាមវិធាន ៣៤(៣) និង (៤)(គ) នៃវិធានផ្ទើកឯង បណ្តិ៍ងដិតចិត្តនេះត្រូវចាត់ឡើងថា
ដកក់ទាន់ពេលវេលា និងអាចទទួលបាយការណ៍ ពីក្រោះបណ្តិ៍ងនេះត្រូវបានផ្ទើឡើង នៅពេលដែល
មេធាវីការការពារក្នុងបានដឹងភាព។ និងនៅមួនពេលសេចក្តីសរុបចិត្តក្នុងការ

នៅក្នុងសំណុំវីដី ០០២/០២១

¹⁶ លេចកិស្សប្រមុជ កុងអីដើរ Volkov កម្រាមណា ១៩៣៤

VI. ස්ථූතියේ

20. យោងតាមហេតុផលដូចបានរៀបរាប់ខាងក្រោម មែនវិញការពារភីសុមស្ទឹម (i) អង្គដំនុះជំនួលយកពាក្យបណ្តិ៍នេះ (ii) ថ្វីក្រម ដែន ពេជ្រសាលី ត្រូវបានដកចេញសមាសភាពថ្វីក្រម (iii) ថ្វីក្រម ដែន ពេជ្រសាលី លាងចុះពីកំណែងដោយស្ថិតិថ្មី អនុលោមតាមវិធាន ៣៥(៥) នៃវិធានផ្លូវក្នុងឯណាជាពលនគម្រោះលើពាក្យស្តីនេះ និង (iv) អង្គដំនុះជំនួលចាត់ទុកបណ្តិ៍នៃដីថ្មីដោយសារលក្ខណៈពិសេសនៃបណ្តិ៍នេះ។

សហមេធានក្រឹកប្រព័ន្ធឌីជីថល

સુણ મનુદા

Victor KOPPE